

*Нормальної та патологічної клінічної анатомії, Одеський
національний медичний університет
Навчальна дисципліна «Патологічна анатомія»*

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ, ЕМБРІОЛОГІЇ З КУРСОМ СУДОВОЇ
МЕДИЦИНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної роботи,

Едуард БУРЯКІВСЬКИЙ

«15» квітня 2024 р.

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
В ІНТЕРНАТУРІ

«ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ»

Розробник:
Зав. кафедри, д.м.н., професор Варвара
СИТНІКОВА

Методичні розробки практичних занять
затверджені на засіданні кафедри
протокол №5 від «04» квітня 2024 р.

Зав.кафедри д.м.н., професор
Варвара СИТНІКОВА

Одеса 2024

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Назва розділу 01 "ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ"

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічної анатомії з підрозділу основи організації та розвитку патологоанатомічної діяльності в Україні:

Основні поняття: аутопсія, секційний матеріал, біопсійний та операційний матеріал, етика, медична етика, деонтологія, медична помилка, лікарська помилка, імуногістохімічне дослідження, цифрова патологія, цитогенетика, патологічний каріотип, молекулярна генетика. Асоціація патологічних анатомів України.

Обладнання: комп'ютер, відеоматеріали (лекції, ролики), методичні матеріали, підручники.

Навчальний час

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Категорії складності патологоанатомічних розтинів.
- Підстава для передачі розтину судмедексперту.
- Особливості взаємодії лікаря-патологоанатома з родичами померлого.
- Етапи патогістологічного дослідження операційного та біопсійного матеріалів.
- Методи імуногістохімічних досліджень.
- Сучасний стан патологічної анатомії.

III. Формування професійних вмінь, навичок:

Тема 1. Тема: Основи організації та розвитку патологоанатомічної діяльності в Україні. Наказ № 1877 «Про затвердження порядку проведення патологоанатомічного розтину» від 06.09.2021 року

Юридичний статус бюро. Мета і предмет діяльності бюро. Функції та завдання діяльності патологоанатомічного бюро. Структура і майно бюро. Управління бюро. Розрахунок кількості посад лікарів-патологоанатомів, середнього та молодшого медичного персоналу на кількість розтинів дорослих та дітей. Посадові обов'язки медичного персоналу патологоанатомічного

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.2

бюро/відділення. Порядок розтину трупів в ЛПЗ. Наказ № 1877 «Про затвердження порядку проведення патологоанатомічного розтину» від 06.09.2021 року. Порядок направлення тіл померлих на розтин. Вимоги до проведення аутопсій. Категорії складності патологоанатомічних розтинів. Особливості проведення розтину трупів з підозрою на інфекційні захворювання, радіоактивне зараження, травматичне ушкодження. Документація патологоанатомічного бюро/відділення та правила її ведення. Порядок зберігання і видачі тіл померлих осіб у патологоанатомічних відділеннях (бюро, центрі). Зберігання та архівування даних патологоанатомічного бюро.

Тема 2. Тема: Організація роботи патологоанатомічного відділення, бюро/центру.

Мета, предмет, завдання, функції патологоанатомічного бюро. Правові засади діяльності патологоанатомічного бюро. Керівництво та склад персоналу патологоанатомічного бюро/ відділення/центру. Правила проведення аутопсій. Класифікація розтинів по категоріям складності. Основні етапи проведення розтину. Підстава для передачі розтину судмедексперту. Відбір секційного матеріалу на вірусологічне дослідження. Порядок проведення розтину тіл донорів-трупів. Порядок проведення патогістологічного дослідження секційного, біопсійного та операційного матеріалу. Правила ведення та зберігання документації.

Тема 3. Питання етики та деонтології у професійній діяльності лікаря-патологоанатома

Професійна придатність до діяльності лікаря патологоанатома. Принципи етики та деонтології лікаря патологоанатома. Професійна деформація та синдром емоційного вигорання у лікарів патологоанатомів. Особливості взаємодії лікаря патологоанатома з родичами померлого. Питання лікарської таємниці в діяльності лікаря патологоанатома. Юридична відповідальність за порушення принципів етики та деонтології в діяльності лікаря патологоанатома.

Тема 4. Загальні принципи патологоанатомічної діяльності та її значення для клінічної медицини.

Загальні принципи патологоанатомічної діяльності. Список досліджень, що проводяться у патологоанатомічному бюро. Зіставлення клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Відповідальність за помилковий діагноз.

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.3

Тема 5. Правила та методи розтину тіла померлого, дослідження аутопсійного матеріалу

Шляхи надходження трупів в патологоанатомічне бюро. Правила та порядок розтину тіла померлого. Особливості проведення розтину трупа, який надійшов з лікарні, з дому. Категорії складності патологоанатомічних розтинів трупів. Порядок патологоанатомічного розтину тіл померлих від інфекційних захворювань. Показання для передачі розтину трупа судмедексперту. Методи розтину трупів. Порядок патологогістологічного дослідження секційного матеріалу. Особливості забору секційного матеріалу на вірусологічне дослідження.

Тема 6. Правила та методи дослідження біопсійного та операційного матеріалу.

Правила забору, зберігання та транспортування операційного та біопсійного матеріалів. Категорії складності патоморфологічних досліджень операційного та біопсійного матеріалів. Порядок надходження операційного і біопсійного матеріалів до патологоанатомічного бюро (відділення). Порядок прийому, реєстрації та обробки операційного і біопсійного матеріалів у патологоанатомічному бюро (відділенні). Етапи патогістологічного дослідження операційного та біопсійного матеріалів. Гістологічна лабораторна обробка біопсійного і операційного матеріалу. Основні варіанти забарвлення гістологічних препаратів. Термін виконання патоморфологічного дослідження шматочків біопсійного та операційного матеріалів. Порядок зберігання патологоанатомічних документів та матеріалів патоморфологічного (патогістологічного) дослідження операційного і біопсійного матеріалів.

Тема 7. Правила та методи гістологічного та цитологічного дослідження.

Правила зберігання та транспортування матеріалів для гістологічного та цитологічного досліджень. Етапи проведення гістологічного дослідження. Етапи цитологічного дослідження. Основні методи фарбування мікропрепаратів для гістологічних та цитологічних досліджень. Методи гістологічних та цитологічних досліджень. Особливості використання кожного виду в залежності від мети.

Тема 8. Сучасні методи дослідження (імуногістохімічні, цифрова патологія, цитогенетика, молекулярна генетика).

Мета, етапи проведення, матеріал для імуногістохімічних досліджень. Категорії імуногістохімічного дослідження. Методи імуногістохімічних досліджень. Оснащення і особливості проведення цифрової патології. Особливості проведення цитогенетичних досліджень. Методи цитогенетики: аналіз G-бендінгу, флуоресцентна гібридизація *in situ*, порівняльна геномна гібридизація. Суть, напрямки, основні види досліджень молекулярної генетики. Діагностична доцільність сучасних методів дослідження. Перспектива їх подальшого розвитку та використання.

Тема 9. Історія патологічної анатомії.

Основні періоди історії патологічної анатомії (макроморфологічний, мікроскопічний, молекулярно-генетичний). Історія розвитку патологічної анатомії в Україні. Школи патологічної анатомії (Одеська, Львівська, Київська, Харківська). Розвиток патологічної анатомії Одещини. Сучасний стан патологічної анатомії. Асоціація патологоанатомів України.

Матеріали контролю:

1. Як використовувати в професійній діяльності нормативні та правові документи.
2. Аналізувати клінічну документацію, оформляти медичну документацію у професійній діяльності лікаря патологоанатома. Вміти користуватися МКХ.
3. Як проводити патологоанатомічний розтин, робити висновок про причину смерті, формулювати патологоанатомічний діагноз та заповнювати лікарське свідоцтво про смерть.
4. Вміти проводити макроскопічне вивчення та вирізку секційного, біопсійного, операційного матеріалу, проводити аналіз та інтерпретацію результатів дослідження.
5. Вміти проводити мікроскопічне (гістологічне, цитологічне) дослідження секційного, біопсійного, операційного матеріалу.
6. Вміти визначати необхідність призначення додаткових методів забарвлення мікропрепаратів та сучасних методів дослідження.

IV. Підбиття підсумків: тестування.

5. Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-208с

2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина.” – Х П. – 2019. – 420с.
4. Наказ МОЗ України №628 від 25.09.2015 р. "Про розвиток та удосконалення патологоанатомічної служби в Україні (Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства).
5. Наказ МОЗ України від 06 вересня 2021 року № 1877 «Про затвердження Порядку проведення патологоанатомічного розтину».
6. Наказ МОЗ України від 31.10.2011 р. № 737 "Про затвердження табелів оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення патологоанатомічного центру".
7. Патологічна анатомія/П.І. Черв'як. К.: – ВЦ "Просвіта", 2012. – 912 с.
8. Організація роботи закладів і підрозділів патологоанатомічної служби України/ Методичні рекомендації. Укладачі: В. А. Діброва, С.Г. Гичка, П. В. Кузик, М.М. Багрій, В.П.Бурлаченко, Б.Й. Рібун, І.І. Сидоренко, П.П. Снісаревський. - Київ, 2017. – 50 с.
9. Лекція" Вступ у патологічну анатомія"/В. Р. Будзин.–. ЛДУФК.2018. 10с.
10. Патоморфологія: нац. підруч. / В.Д.Марковський, В.О.Туманський І.В. Сорокіна та ін., за ред. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. — К.: ВСВ «Медицина».2015— 936с. кольор. вид. ISBN 978-617-505-450-5

Список допоміжної літератури:

1. Посібник для практичних занять з патоморфології / За ред. А.Ф.Яковцової, В.В.Гаргіна, Н.І.Горголь, О.А.Омельченко. – Харків: ХДМУ, 2007. – 348с.
2. Благодаров В.М., Богомолець К.О. КРОК-1. Тестові питання з патологічної анатомії – Київ: Фітосоціоцентр, 2002. - 164 с.
3. PRETEST. Загальна патологічна анатомія. Навчальний посібник / За ред. В.М.Благодарова, Богомолець К.О. – Київ: НМУ, 2004. – 152 с.
4. Струков А.І., Серов В.В. Патологічна анатомія. Підручник / Пер. з російської мови 4-го вид., стереотипне вид. - Х.: Факт, 2004. – 864с.
5. Шлопов В.Г. Патологічна анатомія. Підручник. – Вінниця: «Нова книга», 2004. – 768с.

Електронні посилання

1. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/54103>
2. <https://centrbud.com.ua/?p=4208>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0081282-92>
4. <https://ips.ligazakon.net/document/RE36861>
5. <http://www.pb.cv.ua/news2.html>

Назва розділу 02 «ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ».

Мета: Опанувати макро-, мікроскопічними ознаки загальнопатологічних процесів

Основні поняття: циркуляторні розлади, інфаркт, ішемія, гіпоксія, тромбоз, емболія, шок, ДВЗ-синдром, морфологічні форми запалення, імунологічні розлади, дисплазія, інтраепітеліальна неоплазія, рак.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час:

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Старіння клітин. .
- Визначення понять кровотеча і плазморагія.
- Визначення виходів інфаркту.
- Визначення амілоїдозу.
- Класифікація інфекційних хвороб.
- Визначення онкогенів.

2.1 Вимоги до теоретичної готовності лікарів-інтернів:

Тема 1. Альтерація (патогенез і морфологічна діагностика дегенеративних процесів, наслідки). Клітинні відповіді на стрес. Апоптоз. Старіння клітин. Аутофагія. Внутрішньоклітинні накопичення.

Визначення альтерації. Визначення етіології і патогенезу альтерації. Визначення понять апоптоз, клітинна смерть. Визначення патогенезу апоптозу. Визначення морфогенезу апоптозу. Старіння клітин. Визначення внутрішньоклітинних накопичень.

Тема 2. Циркуляторні розлади крово- та лімфообігу (патогенез та

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.7

морфологічна діагностика порушень гемодинаміки).

Визначення та класифікація порушень кровообігу. Визначення понять артеріальна та венозна гіперемія. Кровотеча і плазморагія. Морфологічні ознаки стазу, садж- феномену, тромбозу і емболії. Етіологія і патогенез порушень лімфообігу.

Тема 3. Інфаркт, ішемія, гіпоксія. Тромбоз, емболія

Інфаркт. Етіологія і патогенез інфаркту. Види інфаркту. Виходи інфаркту. Визначення гіпоксії. Ішемія. Етіологія і патогенез ішемії. Тромбоз. Етіологія і патогенез тромбозу. Морфологія тромба. Види тромбів. Емболія. Механізми емболії. Види емболів. Тромбоемболія.

Тема 4. Шок, ДВЗ-синдром.

Визначення шоку. Види шоку. Морфологія шоку. Визначення ДВЗ-синдрому. Етіологія і патогенез ДВЗ-синдрому. Визначення морфологічних змін при ДВЗ-синдромі.

Тема 5. Запалення (основна біологія, патофізіологія та морфологія запалення, природа та причини виникнення гострого та хронічного запалення, гранульоматозне запалення, поняття гіперчутливості).

Визначення запалення. Визначення етіології запалення . Визначення фаз запалення: альтерації, ексудації та проліферації.. Медіатори запалення. Морфологічні форми гострого запалення (ексудативного). Визначення хронічного запалення . Види хронічного запалення. Етіологія і патогенез гранульоматозу. Види гранульом. наслідки хронічного продуктивного запалення.

Тема 6. Імунологічні розлади(організація імунної системи, імунодефіцит, аутоімунні захворювання, реакції гіперчутливості, відторгнення трансплантату, амілоїдоз).

Організація імунної системи людини. Визначення будови і основних функцій вилочкової залози. Визначення понять аплазія, гіпо- і дисплазія, акцидентальна інволюція, атрофія, тимомегалія і гіперплазія з лімфоїдними фолікулами. Будова і функції лімфатичних вузлів. Імунодефіцитні стани,

автоімунні захворювання. Визначення реакцій гіперчутливості. Механізми розвитку реакцій гіперчутливості. Механізм відторгнення трансплантату. Визначення амілоїдозу.

Тема 7. Патологічна анатомія інфекційних хвороб (загальне вчення про інфекцію, особливості вивчення секційного, операційного та біопсійного матеріалів, відмінності між бактеріальною та вірусною інфекцією, мікробіологічні, гематологічні, біохімічні, гістопатологічні знання).

Інфекційний процес та інфекційні хвороби. Класифікація інфекційних хвороб. Властивості збудників інфекційних хвороб: патогенність і вірулентність. Фактори вірулентності. Токсини. Визначення відмінності між бактеріальною і вірусною інфекцією.

Тема 8. Загальна онкоморфологія (визначення і концепції онкогенів, дисплазія, інтраепітеліальна неоплазія, основні принципи класифікації новоутворень, біологія інвазивного росту і метастазів, роль імуногістохімічних та молекулярно-генетичного досліджень (фіксація, вибір репрезентативних зразків, процесінг , тощо).

Онкогени. Визначення пухлин. Властивості пухлин. Визначення понять анаплазія і катаплазія. Визначення тканинної і клітинної атипії. Визначення дисплазії, метаплазії, інтраепітеліальної неоплазії. Принципи класифікації новоутворень. Експансивний і інфільтративний ріст пухлин. Визначення методів лабораторного дослідження пухлин: імуногістохімічного і молекулярно-генетичного.

Тема 9. Епітеліальні пухлини без специфічної локалізації.

Папілома. Аденома. Види аденоми. Визначення поняття рак. Гістологічні форми раку: carcinoma in situ , плоскоклітинний рак з ороговінням і без ороговіння, аденокарцинома, колоїдний рак, солідний рак, шкір, медулярний рак.

Тема 10. Епітеліальні пухлини ендо- і екзокринних залоз та

епітеліальних покривів.

Гепатоаденома і гепатоцелюлярний рак.

Аденома нирок, її види. Нирково- клітинний рак, його варіанти. Нефробластома.

Пухлини грудної залози: доброякісні (фіброаденоми) і злоякісні (неінфільтруючий дольовий рак, неінфільтруючий внутрішньопроотоковий рак і його види, хвороба Педжета).

Доброякісні (поліп ендометрію) і злоякісні (рак ендометрію, пухирцевий замет) пухлини матки.

Пухлини шкіри – сирінгоаденома та гідроаденома, трихоепітеліома, базаліома.

Пухлини ендокринних залоз: яєчників – цистаденоми, текоми; яєчок – пухлин із клітин Лейдига та Сертолі; щитоподібної залози – фолікулярної та солідної аденоми, фолікулярного, папілярного та недиференційованого раку; пухлин наднирників – феохромоцитома, феохромобластома; пухлин підшлункової залози – інсуломи та злоякісні інсмуломи.

Тема 11. Мезенхімальні пухлини.

Доброякісні мезенхімальні пухлини. Фіброми. Види фібром: щільна, м'яка і десмоїд. Дерматофіброма. Ліпома. Гібернома. Лейоміома, рабдоміома, гемангіома, лімфангіома. Визначення остеоми, хондроми.

Злоякісні мезенхімальні пухлини: фібросаркома, випинаюча дерматофіброма, ліпосаркома, лейоміосаркома, рабдоміосаркома, ангіосаркома, лімфангіосаркома, злоякісна мезотеліома, остеосаркома, хондросаркома.

Тема 12. Професійні та екологічні хвороби . Екологічна патологія.

Визначення ксенобіотиків. Визначення джерел і шляхів надходження в організм людини шкідливих речовин. Екологічна патологія. Групи екологічної патології – побутового, професійного , урбаністичного, радіаційного, геохімічного генезу.

Тема 13. Радіаційна патологія.

Біологічна дія іонізуючого випромінювання. Променева хвороба. Періоди
Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.10

променевої хвороби і морфологічні зміни, що відбуваються в організмі. Хронічна променева хвороба. Ступені важкості хронічної променевої хвороби. Визначення генетичних і ембріотоксичних ефектів іонізуючої радіації. Віддалені ефекти опромінення.

Тема 14. Професійні хвороби.

Визначення професійних хвороб. Визначення пневмоконіозів. Класифікація пневмоконіозів. Силікоз. Визначення етіології і патогенезу силікозу. Селікатози. Види силікатозів. Азбестоз. Талькоз. Металококоніози. Види металококоніозу. Сидероз, бериліоз. Карбококоніози. Види карбококоніозів. Антракоз. Кесонна хвороб . Етіологія і патогенез кесонної хвороби. Вібраційна хвороба. Етіологія і патогенез вібраційної хвороби.

Тема 15. Сучасний патоморфоз хвороб.

Визначення поняття патоморфоз. Визначення спонтанного й індукованого патоморфозу. Ятрогенна патологія.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описати макро- і мікропрепарати патологічних процесів та захворювань.
2. Вміти проводити диференційну діагностику доброякісних і злоякісних пухлин.
3. Вміти обґрунтувати необхідні методи морфологічної діагностики для виявлення патологічних процесів.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина ”. – Х П. – 2019. – 420с.
4. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.11

- Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. –239с.
5. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
 6. Патоморфологія основних заврорювань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
 7. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
 8. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
 9. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
 10. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Назва розділу 03 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія з підрозділу захворювання системи кровообігу:

Основні поняття:

клініко-морфологічні форми гіпертонічної хвороби, інфаркт міокарда, вроджені вади серця і судин, ендокардит, міокардит, перикардит, панкардит, кардіоміопатія, системні васкуліти.

Обладнання: світловий мікроскоп, мікропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.12

Навчальний час:

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Гіпертонічна хвороба, етіологія та патогенез.

- Ускладнення гострої ішемії міокарда.

Визначення та морфологічні зміни при триаді, тетраді та пентаді Фалло.

- Визначення первинного та вторинного міокардиту.

- Макро- та мікроскопічні зміни при дилатаційній кардіоміопатії.

- Патогенез системних васкулітів.

2.1. Вимоги до теоретичної готовності лікарів-інтернів.

Тема 1. Гіпертонічна хвороба.

Гіпертонічна хвороба, етіологія та патогенез. Стадії перебігу гіпертонічної хвороби. Вторинні зміни органів при гіпертонічній хворобі. Клініко-морфологічні форми гіпертонічної хвороби. Макро- та мікроскопічні зміни при гіпертонічній хворобі. Ускладнення та наслідки гіпертонічної хвороби.

Тема 2. Ішемічна хвороба серця

Ішемічна хвороба серця, етіологія та патогенез. Патогенетичні фактори ішемічної хвороби серця. Класифікація ішемічної хвороби серця. Гостра ішемія міокарда, макро- та мікроскопічні зміни. Ускладнення гострої ішемії міокарда. Класифікація інфаркту міокарда. Макро- та мікроскопічні зміни при інфаркті міокарда. Стадії перебігу інфаркту міокарда. Ускладнення інфаркту міокарда. Наслідки інфаркту міокарда.

Тема 3. Вроджені вади серця і судин

Визначення та етіологія вроджених вад серця. Визначення та морфологічні зміни при дефекті міжпередсердної перетинки. Визначення та морфологічні зміни при дефекті міжшлуночкової перетинки. Визначення та морфологічні зміни при повній транспозиції аорти та загального стовбура легеневої артерії. Визначення та морфологічні зміни при стенозі стовбура легеневої артерії. Визначення та морфологічні зміни при стенозі гирла аорти. Визначення та морфологічні зміни відкритого артеріального (Боталовий) протоку. Визначення та морфологічні зміни коарктації аорти. Визначення та морфологічні зміни при

триаді, тетраді та пентаді Фалло.

Тема 4. Запальні процеси серцево-судинної системи.

Запальні процеси серцево-судинної системи. Етіологія та патогенез запальних процесів серцево-судинної системи. Макро- та мікроскопічні зміни при ендокардиті, міокардиті, перикардиті. Ускладнення та наслідки ендокардиту, міокардиту та перикардиту.

Тема 5. Міокардити.

Визначення первинного та вторинного міокардиту. Етіологія та патогенез ідіопатичного міокардиту. Макро- та мікроскопічні зміни при ідіопатичному міокардиті. Ускладнення та наслідки ідіопатичного міокардиту. Етіологія та патогенез вторинного міокардиту. Макро- та мікроскопічні зміни при вторинному міокардиті. Ускладнення та наслідки вторинного міокардиту.

Тема 6. Первинна кардіоміопатія.

Первинні кардіоміопатії. Визначення та морфологічні гіпотези виникнення гіпертрофічної кардіоміопатії. Форми та морфологічні особливості гіпертрофічної кардіоміопатії. Визначення, етіологія та патогенез дилатаційної кардіоміопатії. Макро- та мікроскопічні зміни при дилатаційній кардіоміопатії. Визначення, етіологія та патогенез рестриктивної кардіоміопатії. Макро-та мікроскопічні зміни при рестриктивній кардіоміопатії. Ускладнення первинних кардіоміопатій.

Тема 7. Системні васкуліти.

Системні васкуліти. Локалізація та поширення змін при системних васкулітах. Зміни в органах та тканинах при системних васкулітах. Етіологія системних васкулітів. Патогенез системних васкулітів. Класифікація системних васкулітів. Визначення, етіологія та патогенез неспецифічного аортоартеріїта. Макро- та мікроскопічні зміни при неспецифічному аортоартеріїті. Визначення, етіологія та патогенез вузликowego периартеріїту. Макро- та мікроскопічні зміни при вузликowому периартеріїті. Визначення, етіологія та патогенез гранульоматоза Вегенера. Макро- та мікроскопічні зміни при гранульоматозі Вегенера. Визначення, етіологія та патогенез облітеруючого тромбангіїту. Макро- та мікроскопічні зміни при облітеруючому тромбангіїті.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.14

1. Навички з дослідження та опису макропрепаратів при гіпертонічній хворобі.
2. Навички з дослідження та опису мікропрепаратів щодо кардіоміопатій.
3. Вміти описати морфологічні зміни при васкулітах.

IV. Піведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

11. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.– Полтава, 2018 – 208с
12. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
13. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
14. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. – 239с.
15. Патоморфологія : нац. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
16. Патоморфологія основних завморовань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
17. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
18. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
19. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
20. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

<http://www.nbuu.gov.ua/>

Назва розділу 04 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ДИХАННЯ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія захворювань органів дихання.

Основні поняття: бактеріальна пневмонія, бронхіальна астма, плевральний випіт, обструктивні захворювання легень, професійні захворювання, новоутворення легень, мезотеліома.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер

Навчальний час:

План

I. Організаційний момент (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірною рівня знань:

- Мікроскопічна та макроскопічна діагностика запальних уражень гортані та трахеї.

- Етіологія та патогенез гострих пошкоджень легень.

- Ускладнення бронхіальної астми.

- Ускладнення професійних захворювань легень.

- Ускладнення мезотеліоми

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів

Тема 1. Запальні ураження гортані та трахеї.

Запальні ураження гортані та трахеї, етіологія та патогенез. Гострий ларингіт, етіологія і патоморфологічні зміни. Ангіна, етіологія та патогенез, макро- і мікроскопічні зміни. Гострий трахеїт, етіологія та патогенез, патоморфологічні зміни. Ускладнення та прогноз при гострому трахеїті.

Тема2. Гостре пошкодження легень. Класифікація та диференціальна діагностика пневмоній (бактеріальні).

Гострі пошкодження легень, етіологія та патогенез. Патоморфологічні прояви гострого пошкодження легень, ускладнення та наслідки. Класифікація та

диференціальна діагностика пневмонії (бактеріальні). Макро- та мікроскопічні зміни при пневмоніях (бактеріальні), ускладнення та прогноз.

Тема 3. Алергічні захворювання легень, бронхіальна астма.

Визначення алергічних захворювань легень. Екзогенний алергічний альвеоліт етіологія та патогенез. Патоморфологічні зміни при екзогенному алергічному альвеоліті. Визначення бронхіальної астми. Етіологія та патогенез бронхіальної астми. Макро- та мікроскопічні зміни при бронхіальній астмі. Ускладнення та наслідки бронхіальної астми.

Тема 4. Хронічні обструктивні захворювання легень.

Хронічні обструктивні захворювання легень. Етіологія та патогенез хронічних обструктивних захворювань легень. Макро- та мікроскопічні зміни при хронічних обструктивних захворюваннях легень. Ускладнення та наслідки хронічних обструктивних захворювань легень.

Тема 5. Професійні захворювання легень.

Визначення професійних захворювань легень. Пневмоконіоз: етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, ускладнення та наслідки. Силікоз: етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, ускладнення та наслідки. Антракоз: етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, ускладнення та наслідки.

Тема 6. Новоутворення органів дихання.

Новоутворення органів дихання. Доброякісні пухлини легень: етіологія, класифікація, макро- та мікроскопічні зміни, прогноз. Злоякісні пухлини легень: етіологія та патогенез, патоморфологічні зміни, прогноз. Диференційна діагностика доброякісних пухлин легень зі злоякісними пухлинами легень.

Тема 7. Запальні та непухлинні захворювання плеври. Плевральний випіт.

Плеврит: етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, ускладнення та наслідки. Туберкульозний плеврит: етіологія, патогенез, макро- та мікроскопічні зміни, ускладнення та прогноз. Плевральний випіт: етіологія, патогенез, патоморфологічні зміни, наслідки.

Тема 8. Мезотеліома.

Мезотеліома. Етіологія та патогенез мезотеліоми. Класифікація мезотеліоми (TNM класифікація). Ускладнення та наслідки мезотеліоми.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Навички з дослідження та опису макропрепаратів щодо захворювань органів дихання.
2. Діагностика бронхоектатичної хвороби.
3. Макро- та мікроскопічна діагностика мезотеліоми.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

4. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-208с
5. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
6. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
7. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. –239с.
8. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
9. Патоморфологія основних захворювань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
10. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
11. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
12. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
13. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160р.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbu.gov.ua/>

Назва розділу 05 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія захворювань органів травлення:

Основні поняття: хвороби ротової порожнини, стравохід Барретта, гастрит, виразка шлунку, ентерит, коліт, апендицит, оментит, перитоніт, гепатит, цироз печінки, папілома, поліп.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. . Контроль опірного рівня знань:

- Некаріозні ураження зубів.
- Целіакія.
- Хвороба Крона.
- Ускладнення хронічного апендициту.
- Холелітіаз.
- Карциноїд.

Тема 1. Хвороби ротової порожнини.

Хвороби зубно-щелепної системи, етіологія та патогенез. Етіологія, класифікація, стадії ускладнення карієсу. Етіологія, класифікація, ускладнення та наслідки пульпіта. Реактивні зміни пульпи зуба. Некаріозні ураження зубів. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, ускладнення та наслідки періодонтита. Етіологія, класифікація, стадії ускладнення періоститу. Етіологія, класифікація, ускладнення та наслідки остеомієліту. Етіологія, класифікація, ускладнення та наслідки парадонтиту. Диференційна діагностика парадонтиту

та парадонтозу. Макро- та мікроскопічні зміни при хворобах зубно-щелепної системи. Хвороби слинних залоз, етіологія та патогенез. Етіологія, класифікація, стадії ускладнення сіалоаденіту. Етіологія, класифікація, ускладнення та наслідки слинокам'яної хвороби. Пухлиноподобні захворювання (лімфоепітеліальні ураження, сіалоз і онкоцитоз). Пухлини слинних залоз. Етіологія хвороб губ, язика, м'яких тканин порожнини рота. Типові елементи ураження покривних тканин. Етіологія. Класифікація, патоморфологічні зміни при глоситах. Етіологія, класифікація, патоморфологічні зміни при хейлітах. Етіологія, класифікація, патоморфологічні зміни при стоматитах. Ускладнення хвороб губ, язика, м'яких тканин порожнини рота

Тема 2. Хвороби стравоходу (езофагіт, шлунково-езофаренгіальна рефлюксна хвороба)

Хвороби стравоходу етіологія та патогенез. Патогенетичні фактори хвороб стравоходу. Класифікація хвороб стравоходу. Стравохід Барретта, макро- та мікроскопічні зміни. Ускладнення хвороб стравоходу. Патоморфологічні ознаки хвороб стравоходу. Наслідки хвороб стравоходу.

Тема 3. Хвороби шлунка. Гастрит.

Хвороби шлунка. Морфологічні зміни при гастриті. Етіологія гастриту. Мікроскопічна та макроскопічна діагностика. Наслідки гастриту. Визначення, етіологія, класифікація целиакії. Патоморфологічні зміни при целиакії. Форми та клінічні варіанти целиакії. Ускладнення целиакії.

Тема 4. Виразкова хвороба шлунка.

Виразкова хвороба шлунку. Етіологія та патогенез виразкової хвороби шлунка. Макро- та мікроскопічні зміни при виразковій хворобі шлунка. Роль *helicobacter pilory*. Наслідки та ускладнення виразкової хвороби шлунка.

Тема 5. Хвороби кишечника. Ентерит. Коліт.

Коліт та ентерит. Етіологія та патогенез ентериту та коліту. Макро- та мікроскопічні зміни при ентериті та коліті. Ускладнення та наслідки ентериту та коліту. Визначення дистрофії та десквамації епітелію. Макро- та мікроскопічні зміни при коліті на ентериті. Ускладнення ентеритів та колітів.

Тема 6. Апендицит.

Гострий апендицит етіологія та патогенез. Патоморфологічні ознаки гострого апендециту. Мікроскопічна та макроскопічна діагностика при гострому апендециті. Хронічний апендицит етіологія та патогенез. Морфологія хронічного апендециту. Диференційна діагностика гострого та хронічного апендециту на мікроскопічному та макроскопічному рівнях. Наслідки та ускладнення апендецитів.

Тема 7. Хвороби очеревини та черевної порожнини.

Визначення хвороб очеревини та черевної порожнини. Класифікація хвороб очеревини та черевної порожнини. Етіологія та патогенез хвороб очеревини та черевної порожнини. Патоморфологічні ознаки хвороб очеревини та черевної порожнини. Мікроскопічна та макроскопічна діагностика хвороб очеревини та черевної порожнини. Наслідки та ускладнення хвороб очеревини та черевної порожнини. Псевдоміксома: визначення, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки.

Тема 8. Перитоніт. Черевний сепсис.

Перитоніт та черевний сепсис. Етіологія та патогенез перитоніту. Розлитий та обмежений перитоніт, визначення. Патоморфологічна характеристика перитоніту. Мікроскопічна та макроскопічна діагностика перитоніту. Хронічний перитоніт етіологія, патогенез. Хронічний панкреатит патоморфологічні ознаки. Визначення спайкової хвороби. Наслідки перитоніту.

Тема 9. Хвороби печінки (гострий та хронічний гепатит, холецистит, цироз, портальна гіпертензія, панкреатит)

Хвороби печінки визначення та класифікація. Гострий гепатит, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Хронічний панкреатит, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Цироз визначення, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Портальна гіпертензія, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Панкреатит, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки.

Тема 10. Новоутворення ротової порожнини: патогенез, епідеміологія,

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.21

класифікація, діагностика.

Одонтома визначення. Одонтома етіологія та патогенез. Одонтома патоморфологія. Одонтома мікро-, макроскопічна діагностика. Рак ротової порожнини, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Рак губи, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Лейкоплакія, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки.

Тема 11. Новоутворення стравоходу, шлунку, кишечника: патогенез, епідеміологія, класифікація, діагностика.

Новоутворення стравоходу, шлунку, кишечника. Рак шлунка, етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Слизовий рак, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Аденокарцинома мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Рак кишечника мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки.

Тема 12. Новоутворення печінки та підшлункової залози

Рак печінки етіологія, патогенез, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Гемангіома мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Меланома печінки мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Кіста печінки, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки. Рак підшлункової залози визначення, мікро- та макроскопічна діагностика, наслідки.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Опис макропрепаратів цирозу печінки.
2. Диференційна діагностика пухлин шлунково-кишкового тракту.
3. Метастатичні пухлини шлунково-кишкового тракту.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава, 2018. – 208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво:

- Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х II. – 2019. – 420с.
4. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. –239с.
 5. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
 6. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
 7. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
 8. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
 9. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskiyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbu.gov.ua/>

Назва розділу 06 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕЧОВИВІДНОЇ СИСТЕМИ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія захворювань сечовивідної системи.

Основні поняття: гломерулопатії, тубулопатії, синдром Гудпасчера, хвороба Берже, кісти нирок, нефролітіаз, тубулорексіс, уремія, пухлини.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп’ютер.

Навчальний час

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.23

План:

- I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).
- II. Контроль опірного рівня знань:
 - Нефритичний синдром.
 - Нефротичний синдром.
 - Гостра ниркова недостатність.
 - Хронічна ниркова недостатність.

2.1 Вимоги до теоретичної готовності лікарів-інтернів

Тема 1. Гломерулопатії.

Визначення гломерулопатії. Етіологія та патогенез гломерулопатій. Особливості перебігу гломерулопатій. Класифікація гломерулопатій. Визначення макро- та мікроскопічних ознак гломерулопатій. Нефритичний синдром.

Тема 2. Нефротичний синдром.

Визначення поняття нефротичний синдром. Етіологія та патогенез нефротичного синдрому. Визначення патогенетичних факторів нефротичного синдрому. Ускладнення нефротичного синдрому.

Тема 3. Тубуло-інтерстиційні ураження нирок.

Визначення поняття тубуло-інтерстиційні ураження нирок. Етіологія тубуло-інтерстиційних уражень нирок. Класифікація. Визначення макро-та мікроскопічних ознак. Результат та ускладнення тубуло-інтерстиційних уражень нирок.

Тема 4. Гостре пошкодження нирок.

Визначення поняття гостре пошкодження нирок. Етіологія та патогенез гострого пошкодження нирок. Класифікація. Морфологічні зміни: макро-та мікроскопічні.

Тема 5. Вроджені вади нирок.

Визначення поняття вроджені вади нирок. Етіологія вроджених вад нирок.

Патоморфологічні зміни. Ускладнення вроджених вад нирок.

Тема 6. Хронічні захворювання нирок. Хронічні захворювання нирок.

Етіологія та патогенез. Визначення патоморфологічних змін. Ускладнення та виходи вроджених вад нирок.

Тема 7. Захворювання сечового міхура.

Захворювання сечового сечового міхура. Патоморфологічні зміни. Ускладнення та результати захворювань сечового міхура.

Тема 8. Кістозна хвороба нирок.

Визначення поняття кістозної хвороби нирок. Етіологія та патогенез. Макро- та мікроскопічні ознаки. Результат та ускладнення кістозної хвороби нирок.

Тема 9. Новоутворення сечовивідної системи. Новоутворення сечовивідної системи.

Етіологія та патогенез новоутворень сечовивідної системи. Класифікація новоутворень сечовивідної системи. Визначення патоморфологічних змін. Визначення ускладнень та виходи новоутворень сечовивідної системи.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описати макропрепарати уражених нирок.
2. Проводити диференціальну діагностику захворювань нирок.
3. Вміти визначати морфологічні ознаки доброякісних і злоякісних пухлин сечовивідної системи.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.– Полтава, 2018. – 208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х ІІ. – 2019.

- 420с.
4. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. – 239с.
 5. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
 6. Патоморфологія основних завворювань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
 7. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
 8. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
 9. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
 10. Special pathomorphology: manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, B. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022. – 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Назва розділу 07 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ».

Мета:

Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія захворювань ендокринної системи.

Основні поняття: зоб, тиреоїдит, кушингоїд, інсуліт, тиреоїдит де Кервена, синдром Киммельстила-Уільсона, синдром Уотерхауса-Фридеріксена

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час

План:

- I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).
- II. . Контроль опірного рівня знань:
 - Зоб Ріделя..
 - Тиреоїдіт де Кервена.
 - Синдром Уотерхауса-Фридеріксена.
 - Синдром Киммельстила-Уільсона.

2.1 Вимоги до теоретичної готовності лікарів-інтернів

Тема 1. Хвороби щитовидної залози.

Поняття про захворювання щитовидної залози. Визначення етіології та патогенезу захворювань щитовидної залози. Визначення перебігу захворювань щитовидної залози. Визначення клініко-морфологічних форм захворювань щитовидної залози.

Тема 2. Варіанти зоба та тиреоїдіта.

Визначення поняття зоб та тиреоїдіт. Етіологія та патогенез зоба та тиреоїдіту. Патогенетичні фактори формування зобу та тиреоїдіту. Класифікація зобу та тиреоїдіту. Макроскопічна діагностика різних форм зобу. Мікроскопічна діагностика різних форм зобу. Ускладнення зобу та тиреоїдіту.

Тема 3. Патологія острівцевого апарату підшлункової залози (цукровий діабет 1 та 2 типу).

Визначення поняття цукровий діабет. Етіологія різних типів цукрового діабету. Значення цукрового діабету. Макро- та мікроскопічні зміни при цукровому діабеті в підшлунковій залозі. Зміни в органах людини обумовлені макро- мікроангіопатією. Ускладнення цукрового діабету.

Тема 4. Патологія гіпофізу (акромегалія, церебро-гіпофізарна кахексія, адіпозо-генітальна дистрофія).

Патологія гіпофізу (акромегалія, церебрально-гіпофізарна кахексія, адіпозо-

генітальна дистрофія). Етіологія та патогенез захворювань гіпофізу. Макро- та мікроскопічні зміни при патології гіпофізу. Ускладнення, що виникають при патології гіпофізу.

Тема 5. Патологія паращитовидних залоз.

Патологія паращитовидних залоз. Визначення первинної та вторинної гіперплазії паращитовидних залоз. Визначення паратиреоїдної остеодистрофії. Гіпер-та гіпопаратиреоз. Макро-та мікроскопічні зміни при патології паращитовидних залоз. Ускладнення, що виникають при патології паращитовидних залоз.

Тема 6. Патологія надниркових залоз (синдром Кушинга, синдром Аддісона).

Патологія надниркових залоз. Хвороба Кушинга. Визначення хвороби і синдрому Аддісона. Етіологія захворювань надниркових залоз. Клінічне значення захворювань надниркових залоз. Макро-та мікроскопічні зміни при патології надниркових залоз. Ускладнення, що виникають при патології надниркових залоз.

Тема 7. Новоутворення ендокринних залоз (щитовидної, паращитовидних, надниркових залоз, гіпофіза).

Новоутворення ендокринних залоз. Класифікація новоутворень ендокринних залоз. Макро- та мікроскопічні зміни при новоутвореннях ендокринних залоз. Ускладнення, що виникають при новоутвореннях ендокринних залоз.

Тема 8. Нейроендокринні новоутворення.

Визначення нейроендокринних новоутворень. Класифікація нейроендокринних новоутворень. Макро- та мікроскопічні зміни при нейроендокринних новоутвореннях. Ускладнення, що виникають при нейроендокринних новоутвореннях.

III. . Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описувати мікропрепарати змінених органів ендокринної системи.

2. Вміти проводити мікроскопічну діагностику змінених органів ендокринної системи.
 3. Вміти проводити диференціальну діагностику пухлин органів ендокринної системи.
- IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
4. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. –Полтава : УМСА, 2020. – 239с.
5. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
6. Патоморфологія основних завморожувальних серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
7. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
8. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
9. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.

10. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, B. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua/>

Назва розділу 08 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ХВОРОБ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія хвороб нервової системи:

Основні поняття: менінгіт, енцефаліт, деменція, паранеопластичний синдром.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Класифікація енцефалітів.
- Види абсцесів мозку.
- Нейродегенеративні захворювання.
- Демієлінізуючі захворювання.

2.1 Вимоги до теоретичної готовності лікарів-інтернів.

Тема 1. Запальні захворювання головного мозку. Менінгіти.

Визначення менінгіту. Етіологія та патогенез запальних захворювань

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.30

головного мозку. Класифікація менінгітів. Макро-, мікроскопічна діагностика менінгітів. Характеристика ліквору при різних видах менінгіту. Ускладнення різних видів менінгіту.

Тема 2. Енцефаліти.

Визначення енцефалітів. Етіологія та патогенез енцефалітів. Класифікація енцефалітів. Морфологічні прояви енцефалітів. Характерний для України вид енцефаліту (кліщовий). Укладнення енцефалітів. Морфологічні ознаки мозкової коми.

Тема 3. Абсцеси мозку.

Визначення абсцесів мозку. Етіологія та патогенез абсцесів мозку. Класифікація абсцесів мозку. Визначення морфологічних проявів абсцесів мозку. Визначення ускладнень абсцесів мозку.

Тема 4. Хвороба Альцгеймера.

Визначення хвороби Альцгеймера. Патогенез хвороби Альцгеймера. Патоморфологічні прояви хвороби Альцгеймера. Пресенільна деменція. Старечий центральний амілоїдоз. Хвороба Піка.

Тема 5. Боковий аміотрофічний склероз.

Боковий аміотрофічний склероз. Визначення бокового аміотрофічного склерозу (БАС). Етіологія та патогенез БАС. Визначення клінічних форм БАС. Визначення патоморфологічних змін при БАС. Визначення ускладнень БАС.

Тема 6. Метастатичні пухлини нервової системи.

Метастатичні пухлини нервової системи. Особливості діагностики метастатичних уражень головного та спинного мозку. Патоморфологічні

ознаки метастатичних пухлин ЦНС. Паранеопластичний синдром. Морфологічні засади паранеопластичного синдрому.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описати макроскопічні та мікроскопічні зміни головного мозку при різних видах уражень (запальні, дегенеративні тощо).
2. Вміти описати макроскопічні та мікроскопічні зміни оболонок головного мозку при їх ураженні.
3. Вміти визначити морфологічні ознаки метастатичних пухлин головного мозку.
4. Вміти визначити морфологічні ознаки пухлин головного мозку.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с.
4. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-208с.
5. Патоморфологія основних завворювань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
6. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. –Полтава : УМСА, 2020. –239с.
7. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с.
8. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.

9. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с.
10. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160с.
11. Oxford Textbook of Medicine. Vol.1 / ed. by D.A. Warrell, T.M. Срх, J.D. Firth. - 5th ed. - Oxford University Press, 2010. – 149с.

Інформаційні ресурси:

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

Назва розділу 09 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічної анатомії з підрозділу патанатомія хвороб органів репродуктивної системи:

Основні поняття: мастит, мастопатія, ектопія шийки матки, ендометрит, ендометріоз, сальпінгіт, оофорит, простатит, рак.

Обладнання: світловий мікроскоп, мікропрепарати, макропрепарати, таблиці, мультимедійне обладнання.

Навчальний час

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).
2. Контроль опірного рівня знань:
 - Особливості анатомії та фізіології молочної залози.

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.33

- Гінекомастія у жінок та у чоловіків.
- Наботові кісти.
- Аплазія яєчників.
- Кондиломи шийки матки.
- Особливості анатомії та фізіології яєчників та маткових труб.
- Метастатичні пухлини жіночих статевих органів.
- Анатомія та фізіологія чоловічих статевих органів.

Тема 1. Патологія грудної залози. Запалення.

Особливості анатомії та фізіології грудної залози. Головні і додаткові шляхи відтоку лімфи від грудної залози. Класифікація захворювань грудної залози. Вади розвитку грудної залози (амастія, ателія, аплазія, політелія, полімастія). Порушення росту грудної залози: гіпертрофія, птоз. Травми грудної залози, їх класифікація. Запальні процеси в грудній залозі: гострі та хронічні мастити неспецифічної етіології, туберкульоз, актиномікоз, сифіліс. Класифікація гострого маститу. Різниця клінічного перебігу, макро- і мікроскопічних змін при гострому та хронічному маститах. Особливості макро- і мікроскопічних змін при різних видах специфічного запалення грудної залози.

Тема 2. Дисгормональні та передпухлинні процеси грудної залози.

Класифікація дисгормональних та передпухлинних процесів грудної залози за розповсюдженістю та за гістологічною будовою. Доброякісна дисплазія грудної залози. Гінекомастія у жінок та у чоловіків. Ектазія протоку (плазмоклітинний мастит, перидуктальний мастит). "Запальні" псевдопухлини. Макро- і мікроскопічні ознаки різних видів дисгормональних та передпухлинних процесів грудної залози.

Тема 3. Доброякісна дисплазія грудної залози.

Доброякісна дисплазія грудної залози: визначення, форми, макро-та мікроскопічні ознаки. Клінічні ознаки фіброаденоми. Аденоз як особлива форма мастопатії. Зв'язок доброякісної дисплазії грудної залози з

захворюваннями статевих органів. Ризик малігнізації та прогноз в залежності від наявності та відсутності лікування дисгормональних процесів грудної залози.

Тема 4. Цитологічна класифікація утворень грудної залози (BI-RADS).

Діагностика раку грудної залози. Система інтерпретації та протоколювання візуалізації грудних залоз (BI-RADS-Breast Imaging-Reporting and Data System). Категорії за системою BI-RADS. Подальші дії в залежності від визначення категорії за BI-RADS.

Тема 5. Молекулярна класифікація рака грудної залози та її сурогатні маркери.

Імуногістохімічне дослідження біологічних маркерів раку грудної залози та його цілі. Молекулярна класифікація раку грудної залози: люмінальні підтипи, Her-2-збагачені, базальні та рідкісні типи. Люмінальні підтипи: підтип А та підтип В (Her-2-негативний та Her-2-позитивний). Особливості лікування різних типів раку грудної залози .

Тема 6. Патологія шийки матки. Запалення. ВІЛ-інфекція.

Класифікація захворювань шийки матки. Вади розвитку шийки матки: агенезія, аплазія піхвової частини шийки матки, стеноз цервікального каналу, вади розвитку, які пов'язані з вадами розвитку матки. Наботові кісти. Запальні захворювання шийки матки: екзо- та ендocerвіцит. Макро- і мікроскопічні ознаки цервіциту. ВІЛ-інфекція.

Тема 7. Дисгормональні та передпухлинні стани шийки матки.

Класифікація дисгормональних процесів шийки матки. Ендocerвікоз: визначення, види, гістологічна будова різних видів. Ектропіон шийки матки, як особливий вид ендocerвікозу. Аденоматоз шийки матки. Відмінність аденоматозу від ендocerвікозу шийки матки. Фонові захворювання шийки матки. Поліпи шийки матки. Лейкоплакія без атипії. Кондиломи шийки матки. Передракові стани шийки матки: лейкоплакія з атипією, дисплазія, еритроплакія з атипією. Стадії дисплазії. Мікроскопічні критерії кожної стадії.

Тема 8. Патологія ендометрію. Запалення.

Особливості анатомії та фізіології ендометрію. Класифікація патології ендометрію. Ендометрит: визначення, види за перебігом та етіологічним

чинником. Мікроскопічні зміни характерні для кожного виду. Види хронічного ендометриту.

Тема 9. Дисгормональні та передпухлинні стани ендометрію.

Дисгормональні захворювання ендометрію. Залозиста гіперплазія ендометрію: види, гістологічна будова. Поліпи ендометрію. Ендометріоз: генітальний та екстрагенітальний, причини виникнення, клініка. Макро-і мікроскопічні ознаки ендометріозу, вплив на репродуктивну функцію. Атипова гіперплазія ендометрію як предраківий стан ендометрію.

Тема 10. Патологія яєчників та маткових труб.

Особливості анатомії та фізіології яєчників та маткових труб. Класифікація захворювань маткових труб. Гострий і хронічний сальпінгіт. Гідросальпінкс. Аномалії розвитку маткових труб: подвоєння, агенезія або аплазія маткових труб, стеноз просвіту маткових труб, асиметрія маткових труб. Набуті вади розвитку маткових труб: спайковий процес в маткових трубах та їх непрохідність. Поліпи маткових труб. Класифікація захворювань яєчників. Оофорит (гострий, хронічний та аутоімунний) та сальпінгоофорит(аднексит). Апоплексія яєчників. Дисфункціональні стани яєчників: передчасний клімакс, синдром полікістозних яєчників, ановуляторна та ювенільна дисфункція. Вади розвитку яєчників: аплазія яєчника, дисгенезія гонад, синдром Шерешевського-Тернера. Гермафродитизм.

Тема 11. Патологія піхви та зовнішніх жіночих статевих органів.

Анатомія та фізіологія зовнішніх жіночих статевих органів та піхви. Захворювання піхви: вагініт (кольпіт), бактеріальний вагіноз, поліпи та кондиломи піхви, інтраепітеліальна неоплазія піхви. Захворювання вульви: вульвіт, дистрофія вульви (крауроз, лейкоплакія без атипії, змішана дистрофія, плоский лишай, псоріаз тощо), гострокінцеві кондиломи вульви. Дисплазія вульви різного ступеня, як предраківий стан. Макро- та мікроскопічні ознаки кожного виду патології вульви.

Тема 12. Доброякісні та злоякісні новоутворення жіночих статевих органів.

Класифікація пухлинних утворень жіночих статевих органів. Новоутворення вульви. Новоутворення піхви. Новоутворення шийки, тіла матки та маткових труб. Вплив папіломавірусної інфекції на розвиток раку шийки матки.

Новоутворення яєчників. Спадкова схильність до злоякісних пухлин жіночих статевих органів. Метастатичні пухлини жіночих статевих органів.

Тема 13. Патологія передміхурової залози (запалення, передпухлинні стани). Патологія яєчок та зовнішніх чоловічих статевих органів.

Анатомія та фізіологія чоловічих статевих органів. Класифікація патології передміхурової залози. Простатит: гострий та хронічний. Доброякісна гіперплазія передміхурової залози. Гістологічні види доброякісної гіперплазії передміхурової залози та прогноз при кожному з них. Патологія яєчок. Вади розвитку яєчок і калитки: анорхія (анорхізм), моноорхізм, поліорхія, крипторхізм, гідроцеле, перекрут яєчка, ектопія яєчка. Запальні процеси в яєчках (орхіт, епідіміт). Запальні захворювання статевого члена: баланіт, постіт, баланопостіт, везикуліт. Вади розвитку статевого члена: агенезія статевого члена (апенія), подвоєння статевого члена (дифалія), викривлення статевого члена, ротація статевого члена, зміни розміру та форми статевого члена, кісти статевого члена, фімоз, парафімоз тощо. Передракові та фонові захворювання статевого члена: хвороба Боуена, хвороба Педжета, еритроплазія Кейра, лейкоплакія.

Тема 14. Доброякісні та злоякісні новоутворення чоловічих статевих органів.

Класифікація новоутворень чоловічих статевих органів. Доброякісні та злоякісні пухлини статевого члена. Доброякісні та злоякісні новоутворення яєчок та калитки. Новоутворення передміхурової залози. Метастатичні пухлини чоловічих статевих органів. Макро- і мікроскопічні ознаки новоутворень чоловічих статевих органів.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описувати макро- та мікроскопічно тканину грудної залози при її захворюваннях. 2. Вміти описувати макро- та мікроскопічно тканину матки і її додатків при їх захворюваннях. 3. Вміти описувати макро- та мікроскопічно тканину чоловічих статевих органів при їх захворюваннях.

4. Вміти формулювати відповідний діагноз згідно міжнародній класифікації хвороб.

IV. Підбиття підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.– Полтава, 2018. – 208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х ІІ. – 2019. – 420с.
4. Патологія статевої та ендокринної систем / Т.В. Новосельцева, Б.М. Филенко, Н.І. Гасюк. – Полтава: ТОВ “АСМГ”, 2015. –199 с.
5. Патоморфологія: нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
6. Oxford Textbook of Medicine. Vol.1 / ed. by D.A. Warrell, T.M. Срх, J.D. Firth. - 5th ed. - Oxford University Press, 2010.
- 7.Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
8. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
9. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
10. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskiy, B. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

2.Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbu.gov.ua/>

3. <http://www.mif-ua.com/m/archive/article/34314>

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Медицина», дисципліна: «Патологічна анатомія» стор.38

Назва розділу 10 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ УСКЛАДНЕНЬ ВАГІТНОСТІ, ПОЛОГІВ ТА ПІСЛЯПОЛОГОВОГО ПЕРІОДУ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія з підрозділу ускладнення вагітності, пологів, післяпологового періоду.

Основні поняття: послід, багатоводдя, маловоддя, гестоз, трофобластична хвороба.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час

План:

II. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Визначення поняття «послід».
- Визначення поняття «ектопічна вагітність».
- Поняття «гетеротопічна вагітність».
- Визначення поняття «геморагічний шок».
- Пухирцевий замет.

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів

Тема 1. Патологія посліду.

Визначення поняття «послід». Класифікація патології посліду. Класифікація патології перебігу вагітності. Загальні фактори виникнення патології вагітності. Патогенез, генетична обумовленість патології вагітності. Морфологічні прояви патології вагітності.

Тема 2. Ектопічна вагітність.

Визначення поняття «ектопічна вагітність». Етіологія та патогенез розвитку ектопічної вагітності. Класифікація за місцем розташування позаматкової вагітності. Поняття «гетеротопічна вагітність». Макроскопічна та мікроскопічна діагностика.

Тема 3. Гестози (токсикози) вагітності.

Гестози (токсикози) вагітності. Етіологічні та патогенетичні фактори, що обумовлюють розвиток гестозів вагітності. Класифікація гестозів вагітності. Відмінності ранніх від пізніх гестозів. Визначення поняття «еклампсія». Стан внутрішніх органів під час та після приступу еклампсії. Стан плоду при приступі еклампсії, наслідки стану тривалої гіпоксії на життєдіяльність плоду. Ускладнення гестозів вагітності для матері та плоду. Поняття про «функціональне недорозвинення».

Тема 4. Ускладнення пологів (шок, кровотеча, ДВЗ-синдром, емболія навколоплідними водами).

Ускладнення пологів (шок, кровотеча, ДВЗ-синдром, емболія навколоплідними водами). Визначення поняття «геморагічний шок». Фактори ризику розвитку геморагічного шоку. Патогенез геморагічного шоку. Класифікація геморагічного шоку. Діагностика геморагічного шоку різного ступеня. Визначення поняття «ДВЗ-синдром». Причини і фактори ризику розвитку ДВЗ-синдрому. Патогенез ДВЗ-синдрому. Класифікація ДВЗ-синдрому. Морфологічні критерії діагностики ДВЗ-синдрому. Емболія навколоплідними водами. Етіологія, патогенез, морфологічна характеристика, наслідки.

Тема 5. Гінекологічний сепсис.

Гінекологічний сепсис. Визначення. Особливості сепсису, що відрізняють його від інших інфекційних захворювань. Етіологія, патогенез, місцеві і загальні зміни при сепсисі. Класифікація сепсису. Відмінності сепсису від синдрому системної запальної відповіді. Септицемія; септикопиемія; бактеріальний (септичний) ендокарит; хронічний сепсис. Морфологічна діагностика.

Тема 6. Трофобластична хвороба.

Визначення трофобластичної хвороби. Поняття: трофобластична пухлина плацентарної ділянки, епітеліоїдна трофобластична пухлина, пухирцевий замет (повний та частковий), інвазивний пухирцевий замет, метастатичний пухирцевий замет, непухлинні трофобластичні ураження, вузли і бляшки

плацентарної ділянки, аномально збільшена плацентарна ділянка. Етіологія та патогенетичні фактори, що обумовлюють розвиток трофобластичної хвороби. Макро- і мікроскопічні прояви різноматнітних змін при трофобластичній хворобі. Відмінності та маркери для постановки діагнозу.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти описати макро-, мікроскопічно тканини посліду в нормі і при патології.
2. Вміти визначити морфологічні ознаки ДВЗ-синдрому.
3. Вміти визначити морфологічні ознаки еклампсії.
4. Вміти діагностувати емболію амніотичними водами судин легень породіллі.
5. Вміти формулювати відповідний діагноз згідно міжнародній класифікації хвороб.
6. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Медицина". – Х II. – 2019. – 420с.
2. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. –Полтава : УМСА, 2020. –239с.
3. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
4. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
5. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
6. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
7. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Назва розділу 11 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ХВОРОБ ЛІМФАТИЧНОЇ ТА КРОВОТВОРНОЇ СИСТЕМИ».

Мета: Опанування лікарем-інтерном знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі патологічна анатомія захворювань системи кровообігу:

Основні поняття: анемії, геморагічні пурпури, спленомегалія, лімфома.

Обладнання: світловий мікроскоп, макропрепарати, мікропрепарати, таблиці, комп'ютер.

Навчальний час

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація лікарів-інтернів щодо вивчення теми).

II. Контроль опірного рівня знань:

- Визначення анемії та гіпопластичних станів кровотворення.
- Синдром внутрішньосудинного згортання (ДВЗ-синдром).
- Етіологія потенційних причин спленомегалії.
- Новоутворення кровотворної та лімфатичної систем.
- Моноклональні антитіла.

Тема 1. Анемії та гіпопластичні стани кровотворення.

Визначення анемії та гіпопластичних станів кровотворення. Етіологія та патогенез анемії та гіпопластичних станів кровотворення. Класифікація, морфологічних форм.

Тема 2. Геморагічні пурпури та порушення гемостазу, синдром внутрішньосудинного згортання (ДВЗ-синдром).

Геморагічні пурпури та порушення гемостазу, синдром внутрішньосудинного згортання крові (ДВЗ-синдром). Визначення поняття «ДВЗ-синдром». Причини і фактори ризику розвитку ДВЗ-синдрому. Основні ланки патогенезу ДВЗ-синдрому. Фази ДВЗ-синдрому. Класифікація ДВЗ-синдрому за перебігом та стадіями. Формулювання діагнозу.

Тема 3. Морфологія запальних та імунореактивних змін в органах імуногенезу – лімфаденіт. Спленомегалія

Морфологія запальних та імунореактивних змін в органах імуногенезу – лімфаденіт. Захворювання, що викликають збільшення лімфатичних вузлів. Патоморфологічна діагностика. Спленомегалія. Потенційні причини спленомегалії. Класифікація спленомегалії. Морфологічні ознаки спленомегалії.

Тема 4. Новоутворення та інші ураження тимусу (епідеміологія, патогенез, класифікація, прогностичні фактори)

Поняття про новоутворення та інші ураження тимусу. Епідеміологія, патогенез, класифікація, прогностичні фактори. Захворювання тимуса (вилочкової залози). Поняття про тимому. Морфологічні ознаки патологічних станів тимусу.

Тема 5. Новоутворення кровотворної та лімфатичної систем (лімфома Ходжкіна, неходжкінські лімфоми), лейкози (генетика, діагностика та диференційна діагностика, класифікація).

Новоутворення кровотворної та лімфатичної систем (лімфома Ходжкіна, неходжкінські лімфоми, лейкози). Визначення, етіологія, патогенез лейкозів. Поняття про гострий та хронічний лейкози. Класифікація та морфологічна характеристика окремих видів гострих лейкозів, причини смерті. Класифікація та морфологічна характеристика окремих видів хронічних лейкозів, причини смерті. Визначення, етіологія, патогенез лімфом. Класифікація та морфологічна характеристика окремих видів неходжкінських лімфом. Етіологія, класифікація та патогенез хвороби Ходжкіна. Морфологічна характеристика та диференційна діагностика видів ходжкінських лімфом.

Тема 6. Моноклональні антитіла (загальні питання, імуногістохімія, проточна цитометрія) і терапевтична таргетна/імунобіологічна терапія.

Моноклональні антитіла (загальні питання, імуногістохімія, проточна цитометрія) і терапевтична таргетна/імунобіологічна терапія. Визначення, типи терапії. Визначення радіоімунотерапії, антитіло-спрямованої ферментної лікувальної терапії, антитіло-лікарські кон'югати, імунополіпосомна терапія. Визначення чек-поінт терапії.

III. Формування професійних вмінь, навичок, оволодіння навичками:

1. Вміти розпізнавати зміни кісткового мозку при різних видах лейкозів.
2. Вміти розпізнавати морфологічні ознаки різних видів Ходжкінських і неходжкінських лімфом.
3. . Вміти формулювати відповідний діагноз згідно міжнародній класифікації хвороб.

IV. Підведення підсумків: тестування.

Список рекомендованої літератури

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.– Полтава, 2018. – 208с
2. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
3. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
4. Патоморфологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня ; УМСА. – Полтава : УМСА, 2020. –239с.
5. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
6. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
7. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
8. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
9. Special pathomorphology : manual for the foreign students / I/ Starchenko, O. Prylutskyi, V. Fylenko, A. Zadvorna, D. Nikolenko. – Poltava: PSMU, 2022.– 160p.

Інформаційні ресурси:

Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

<http://www.nbu.gov.ua/>

Зміст

Назва розділу 01 "ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ"	2
Тема 1. Тема: Основи організації та розвитку патологоанатомічної діяльності в Україні. Наказ № 1877 «Про затвердження порядку проведення патологоанатомічного розтину» від 06.09.2021 року	2
Тема 2. Тема: Організація роботи патологоанатомічного відділення, бюро/центру.....	3
Тема 3. Питання етики та деонтології у професійній діяльності лікаря-патологоанатома.....	3
Тема 4. Загальні принципи патологоанатомічної діяльності та її значення для клінічної медицини. .	3
Тема 5. Правила та методи розтину тіла померлого, дослідження аутопсійного матеріалу	4
Тема 6. Правила та методи дослідження біопсійного та операційного матеріалу.	4
Тема 7. Правила та методи гістологічного та цитологічного дослідження.....	4
Тема 8. Сучасні методи дослідження (імуногістохімічні, цифрова патологія, цитогенетика, молекулярна генетика).	5
Тема 9. Історія патологічної анатомії.....	5
Список рекомендованої літератури.....	5
Назва розділу 02 «ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ».	7
Тема 1. Альтерація (патогенез і морфологічна діагностика дегенеративних процесів, наслідки). Клітинні відповіді на стрес. Апоптоз. Створіння клітин. Аутофагія. Внутрішньоклітинні накопичення.	7
Тема 2. Циркуляторні розлади крово- та лімфо обігу (патогенез та морфологічна діагностика порушень гемодинаміки).....	7
Тема 3.І нфаркт, ішемія,гіпоксія. Тромбоз,емболія.....	8
Тема 4. Шок, ДВЗ-синдром.	8
Тема 5.Запалення (основна біологія, патофізіологія та морфологія запалення, природа та причини виникнення гострого та хронічного запалення, гранулематозне запалення, поняття гіперчутливості).	8
Тема 6. Імунологічні розлади(організація імунної системи,імунодефіцит, аутоімунні захворювання, реакції гіперчутливості, відторгнення трансплантату, амілоїдоз).....	8
Тема 7. Патологічна анатомія інфекційних хвороб (загальне вчення про інфекцію, особливості вивчення секційного, операційного та біопсійного матеріалів, відмінності між бактеріальною та вірусною інфекцією, мікробіологічні, гематологічні, біохімічні, гістопатологічні знання).	9
Тема 8. Загальна онкоморфологія (визначення і концепції онкогенів, димплазія, інтраепітеліальна неоплазія, основні принципи класифікації новоутворень, біологія інвазивного росту і метастазів, роль імуногістохімічних та молекулярно-генетичного дослідження (ішемія, фіксація, вибір репрезентативних зразків, процесінг , тощо).	9
Тема 9. Епітеліальні пухлини без специфічної локалізації.	9
Тема 10. Епітеліальні пухлини енд- і екзокринних залоз та епітеліальних покривів.	9
Тема 11. Мезенхімальні пухлини.....	10

Тема 12. Професійні та екологічні хвороби . Екологічна патологія.....	10
Тема 13. Радіаційна патологія.....	10
Тема 14. Професійні хвороби.....	11
Тема 15. Сучасний патоморфоз хвороб.....	11
Список рекомендованої літератури.....	11

Назва розділу 03 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ».....	12
Тема 1. Гіпертонічна хвороба.....	13
Тема 2. Ішемічна хвороба серця.....	13
Тема 3. Вроджені вади серця і судин.....	13
Тема 4. Запальні процеси серцево-судинної системи.....	14
Тема 5. Міокардити.....	14
Тема 6 .Первинна кардіоміопатія.....	14
Тема 7. Системні васкуліти.....	14
Список рекомендованої літератури.....	15

Назва розділу 04 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ДИХАННЯ».....	16
Тема 1. Запальні ураження гортані та трахеї.....	16
Тема2. Гостре пошкодження легень.Класифікація та диференціальна діагностика пневмонії (бактеріальні).....	16
Тема3. Алергічні захворювання легень, бронхіальна астма.....	17
Тема 4. Хронічні обструктивні захворювання легень.....	17
Тема 5. Професійні захворювання легень.....	17
Тема 6. Новоутворення органів легень.....	17
Тема 7. Запальні та непухлинні захворювання плеври.Плевральний випіт.....	17
Тема 8. Мезотеліома.....	17
Список рекомендованої літератури.....	18

Назва розділу 05 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ».....	19
Тема 1.Хвороби ротової порожнини.....	19
Тема 2.Хвороби стравоходу. (езофагіт, шлунково-езофаренгіальна рефлюксна хвороба).....	20
Тема 3.Хвороби шлунка. Гастрит.....	20
Тема 4. Виразкова хвороба шлунка.....	20
Тема 5. Хвороби кишечника. Ентерит. Коліт.....	20
Тема 6.Апендицит.....	21
Тема 7. Хвороби очеревини та черевної порожнини.....	21

Тема 8.Перитоніт. Черевний сепсис.....	21
Тема 9. Хвороби печінки (гострий та хронічний гепатит, холецистит, цироз, портальна гіпертензія, панкреатит).....	21
Тема 10. Новоутворення ротової порожнини: патогенез, епідеміологія, класифікація. діагностика.	21
Тема 11. Новоутворення стравоходу, шлунку, кишечника: патогенез, епідеміологія, класифікація, діагностика.	22
Тема 12. Новоутворення печінки та підшлункової залози.....	22
Список рекомендованої літератури.....	22
Назва розділу 06 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕЧОВИВІДНОЇ СИСТЕМИ».....	23
Тема 1.Гломерулопатії.	24
Тема 2. Нефротичний синдром.....	24
Тема 3. Тубуло-інтерстиційні ураження нирок.....	24
Тема 4. Гостре пошкодження нирок.....	24
Тема 5. Вроджені вади нирок.	24
Тема 6. Хронічні захворювання нирокХронічні захворювання	25
Тема 7. Захворювання сечового міхура.....	25
Тема 8 .Кістозна хвороба нирок.....	25
Тема 9. Новоутворення сечовивідної системиНовоутворення сечовивідної	25
Список рекомендованої літератури.....	25
Назва розділу 07 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ».....	26
Мета:.....	26
Навчальний час.....	27
Тема 1. Хвороби щитовидної залози.	27
Тема 2. Варіанти зоба та тиреоїдіта.....	27
Тема 3. Патологія острівцевого апарату підшлункової залози (цукровий діабет 1 та 2 типу).....	27
Тема 4. Патологія гіпофізу(акромегалія, церебро-гіпофізарна кахексія, адіпозо-генітальна дистрофія).....	27
Тема 5. Патологія паращитовидних залоз.....	28
Тема 6. Патологія надниркових залоз(синдром Кушинга, хвороба Аддісона).	28
Тема 7. Новоутворення ендокринних залоз(щитовидної, паращитовидних, надниркових залоз, гіпофіза).	28
Тема 8. Нейроендокринні новоутворення.	28
Список рекомендованої літератури.....	29
Назва розділу 08 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ХВОРОБ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ».....	30
Тема 1.Запальні захворювання головного мозку. Менінгіти.	30

Тема 2. Енцефаліти.....	31
Тема 3. Абсцеси мозку.....	31
Тема 4. Хвороба Альцгеймера.....	31
Тема 5. Боковий аміотрофічний склероз.....	31
Тема 6. Метастатичні пухлини нервової системи.....	31
Список рекомендованої літератури.....	32

Назва розділу 09 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ЗАХВОРИЮВАНЬ ОРГАНІВ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ»..... 33

Тема 1. Патологія грудної залози. Запалення.....	34
Тема 2. Дисгормональні та передпухлинні процеси грудної залози.....	34
Тема 3. Доброякісна дисплазія грудної залози. Доброякісна дисплазія грудної.....	34
Тема 4. Цитологічна класифікація утворень грудної залози (BI-RADS).	35
Тема 5. Молекулярна класифікація рака грудної залози та її сурогатні маркери.	35
Тема 6. Патологія шийки матки. Запалення. ВІЛ-інфекція.	35
Тема 7. Дисгормональні та передпухлинні стани шийки матки.	35
Тема 8. Патологія ендометрію. Запалення.	35
Тема 9. Дисгормональні та передпухлинні стани ендометрію.....	36
Тема 10. Патологія яєчників та маткових труб.....	36
Тема 11. Патологія піхви та зовнішніх жіночих статевих органів.	36
Тема 12. Доброякісні та злоякісні новоутворення жіночих статевих органів.	36
Тема 13. Патологія передміхурової залози (запалення, передпухлинні стани). Патологія яєчок та зовнішніх чоловічих статевих органів.	37
Тема 14. Доброякісні та злоякісні новоутворення чоловічих статевих органів.	37
Список рекомендованої літератури.....	38

Електронні інформаційні ресурси: 38

Назва розділу 10 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ УСКЛАДНЕНЬ ВАГІТНОСТІ, ПОЛОГІВ ТА ПІСЛЯПОЛОГОВОГО ПЕРІОДУ». 39

Тема 1. Патологія посліду.	39
Тема 2. Ектопічна вагітність.....	39
Тема 3. Гестози (токсикози) вагітності.	40
Тема 4. Ускладнення пологів (шок, кровотеча, ДВЗ-синдром, емболія навколоплідними водами). .	40
Тема 5. Гінекологічний сепсис.	40
Тема 6. Трофобластична хвороба.	40
Список рекомендованої літератури.....	41

Назва розділу 11 «ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ХВОРОБ ЛІМФАТИЧНОЇ ТА КРОВОТВОРНОЇ СИСТЕМИ»..... 42

Тема 1. Анемії та гіпопластичні стани кровотворення.	42
Тема 2 .Геморагічні пурпури та порушення гемостазу, синдром внутрішньосудинного згортання (ДВЗ-синдром).....	42
Тема 3. Морфологія запальних та імунореактивних змін в органах імуногенезу – лімфаденіт. Спленомегалія.....	43
Тема 4. Новоутворення та інші ураження тимусу (епідеміологія, патогенез, класифікація, прогностичні фактори)	43
Тема 5 .Новоутворення кровотворної та лімфатичної систем (лімфома Ходжкіна, неходжкінські лімфоми, лейкози (генетика, діагностика та диференційна діагностика, класифікація).	43
Тема 6. Моноклональні антитіла (загальні питання, імуногістохімія, проточна цитометрія) і терапевтична таргетна/імунобіологічна терапія.....	43
Список рекомендованої літератури.....	44